Правова позиція

(правонаступник наукового журналу
“Вісник Академії митної служби України.
Серія: “Право”)

№ 3 (24)

Включено до Переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт з юридичних наук (Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.05.2016 р. № 515, додаток 11)

Дніпро
Університет митної справи та фінансів
2019

УДК 34

Правова позиція
(правонаступник наукового журналу "Вісник Академії митної служби України. Серія: "Право")
Науковий журнал
Видається чотири рази на рік

Рекомендовано до друку та до поширення через мережу Інтернет вченою радою Університету митної справи та фінансів (протокол № 2 від 30.08.2019)

«Правова позиція» включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща)

Редакційна колегія:

Приймаченко Д. В. – д.ю.н., проф. (головний редактор);
Кунєв Ю. Д. – д.ю.н., проф. (заступник головного редактора);
Дерев'янко Т. П. (відповідальний секретар);
Александров О. С. – д.ю.н., проф., Нижньогородська академія МВС РФ;
Бевзенко В. М. – д.ю.н., проф.;
Гелерт Лотар – д.ю.н., проф., Німецький урядовий університет державного управління (Федеративна Республіка Німеччини);
Гетьман А. П. – д.ю.н., проф., член-кореспондент Національної академії правових наук України, лауреат Державної премії, заслужений діяч науки і техніки України;
Грищук В. К. – д.ю.н., проф., академік Національної академії правових наук України;
Додін Є. В. – д.ю.н., проф., заслужений діяч науки і техніки України;
Доненко В. В. – д.ю.н., доц.;
Задихайло Д. В. – д.ю.н., проф., заслужений працівник освіти України;
Колпаков В. К. – д.ю.н., проф.;
Легеза Є. О. – д.ю.н., проф.;
Малишев Б. В. – д.ю.н., проф.;
Михайлов В. О. – д.ю.н., проф., Російська митна академія, заслужений юрист РФ;
Мінка Т. П. – д.ю.н., доц.;
Міщук М. О. – д.ю.н., доц.;
Рабінович С. П. – д.ю.н., проф.;
Раковський Мачей – Лодзький університет, (Республіка Польща);
Сабо Андреа – доктор наук, проф., Університет публічної служби (Угорська Республіка);
Тертишник В. М. – д.ю.н., проф.;
Чижович Вєслав – доктор наук у галузі митної політики та митного права, проф., Головна торгова школа у Варшаві (Республіка Польща);
Щербина В. І. – д.ю.н., проф.;
Яковюк І. В. – д.ю.н., проф.;
Яроцький В. Л. – д.ю.н., проф., заслужений діяч науки і техніки України.

ISSN 2521-6473

Коректори: Н. В. Пірог, Н. С. Ігнатова
Комп'ютерна верстка: Ю. С. Семенченко

Свідоцтво про державну реєстрацію: серія КВ № 21947-11847ПР від 31.12.2015 р.
Адреса: м. Дніпро, вул. Володимира Вернадського, 2/4, 49000
Тел.: +38 (099) 729 63 79
Електронна адреса: editor@legalposition.umsf.in.ua

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
73021, м. Херсон, вул. Паровозна, 46-а, офіс 105
Телефон +38 (0552) 39-95-80
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6424 від 04.10.2018 р.

Підписано до друку 02.09.2019. Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Ум. друк. арк. 8,14. Обл.-вид. арк. 12,64.
Наклад 300 прим. Замовлення № 0919/192.

Засновник: Університет митної справи та фінансів

© Університет митної справи та фінансів, 2019

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ПРАВА

О. С. Олійник. Ієрархія принципів кримінального права України 7

АДМІНІСТРАТИВНЕ ТА МИТНЕ ПРАВО

А. В. Бойко. Адміністративний процес та адміністративна процедура: зміст категорій та їх співвідношення (окремі аспекти дискусії) 14

І. Л. Желтобрюх. Адміністративний процес у сучасній доктрині адміністративного права як сфера об'єктивізації статусу сторін судочинства 24

А. В. Замрига. «Адміністративна сервісність» як ознака діяльності публічної адміністрації у сфері адміністративно-правового забезпечення господарської діяльності в Україні 31

Л. О. Золотухіна. Прояв публічного інтересу в окремих різновидах адміністративних правовідносин 37

О. Л. Коліуш. Удосконалення правового регулювання та системи інформаційного забезпечення як напрям запобігання корупції під час надання адміністративних послуг 43

С. П. Параниця, А. В. Алентьєва. Правовий статус відповідального працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу 49

М. М. Потіп. Акт застосування права як засіб публічного управління та правового регулювання у сфері приватизації 56

О. М. Правоторова. Особливості ефективності адміністративно-правової охорони 65

Т. М. Савченко. Система суб'єктів адміністративно-правового регулювання в галузі мисливського господарства та полювання 71

В. В. Сагайдак. Майно як об'єкт оподаткування 79

М. І. Соф'їн. До проблеми подолання корупції в Україні в контексті розробки концептуальних засад удосконалення фіскальної політики 84

О. П. Цуркан. Мета професійного навчання поліцейських України 90

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО

П. Д. Гуйван. Українське та міжнародне правове опосередкування доступу особи до інформації 95

ПРОБЛЕМИ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

О. Ю. Дудченко. Правоохоронна функція як одна з форм реалізації державної влади 102

В. О. Поповичук. Вдосконалення законодавства України про кримінальну відповідальність за незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала 109

ТРИБУНА МОЛОДОГО НАУКОВЦЯ

С. С. Аліна. Фактори традиційного спадкування цифрових об’єктів 119

Є. В. Баранова. Право на захист викривачів корупції: конституційний аспект 124

О. І. Лук’янчук. Порядок примусового стягнення аліментів на користь батьків за сімейним законодавством України 129

К. Д. Пономаренко. Поняття забудови як форми реалізації цивільного права на забудову..... 135

УДК 342.95
DOI https://doi.org/10.32836/2521-6473-2019-3-49-55

С. П. Параниця, кандидат юридичних наук, доцент, заступник начальника кафедри оперативно-розшукової діяльності Університету державної фіскальної служби України

А. В. Алентьєва, здобувач вищої освіти другого магістерського рівня Університету державної фіскальної служби України

ПРАВОВИЙ СТАТУС ВІДПОВІДАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА СУБ'ЄКТА ПЕРВИННОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

У статті розглядається питання правового статусу відповідального працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу України. Визначено основні структурні елементи правового статусу цієї особи. Ефективність втілення покладених функцій даних суб'єктів пред'являє до їх представників особливі вимоги – кваліфікації і навички під час здійснення професійних компетенцій, певним чином відрізняючи від інших сфер суспільних відносин. Проаналізовано теоретичні підходи до призначення відповідального працівника, яке повинно бути здійснено після перевірки ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника, за результатами якої встановлено, що кандидат має бездоганну ділову репутацію на підставі наданих оригіналів документів: паспорта, трудової книжки, документів про освіту та/або підвищення кваліфікації, сертифіката на право здійснення професійної діяльності на фондовому ринку, довідки про відсутність судимості, отриманої в органах внутрішніх справ, та анкети ділової репутації, яка заповнюється кандидатом на посаду відповідального працівника. Зазначається, що система фінансового моніторингу покликана бути одним із регуляторів економічної безпеки України, фінансовий моніторинг слід розглядати не тільки в контексті заходів відповідних суб'єктів, а й як інструмент адміністративного впливу, який забезпечує гарантування національної безпеки. Фінансовий моніторинг, як один із таких інструментів, спрямований на унеможливлення реалізації наймасштабніших за обсягами операцій з фінансовими ресурсами, тобто операцій щодо легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом.

Приділяється увага терміну «бездоганна ділова репутація» як обов'язкового елементу кваліфікаційних вимог до осіб, які можуть бути призначеними на посаду відповідального за проведення фінансового моніторингу. Стверджується, що на законодавчому та теоретичному рівнях правовий статус розглядається як сукупність структурних елементів, які й визначають його зміст. До змісту правового статусу додатково відносимо структурні елементи свободи, законні інтереси й деліктоздатність.

Ключові слова: *правовий статус, державний фінансовий моніторинг, відповідальний працівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу, суб'єкти державного фінансового моніторингу.*

S. P. Paranytsia, A. V. Alentyeva. Legal status of the responsible employee of the principal financial monitor subject

The article deals with the legal status of the responsible employee of the subject of the primary financial monitoring of Ukraine. The basic structural elements of this person's legal status are identified. The effectiveness of the implementation of the assigned functions of these subjects presents to their representatives special requirements – qualifications and skills in the exercise of professional competencies, in some ways different from other spheres of public relations. Theoretical approaches to the appointment of a responsible employee, which should be carried out after checking the business reputation of the candidate for the position of responsible employee, which results in finding that the candidate has a perfect business reputation on the basis of the submit-

© С. П. Параниця, А. В. Алентьєва, 2019

ted original documents: passport, workbook, or educational documents professional development, certificate for the right to carry out professional activity in the stock market, certificate of absence of criminal record obtained in law enforcement agencies, questionnaire and goodwill, which is filled with a candidate for the compliance officer. The totality of the confirmed information about the responsible employee gives an opportunity to make a conclusion about the responsibility of its activity to the requirements of the legislation, as well as about the absence of a criminal record, which has not been withdrawn or repaid in accordance with the procedure established by law. It is noted that the system of financial monitoring is intended to be one of the regulators of the economic security of Ukraine, financial monitoring should be considered not only in the context of the measures of the respective entities, but also as a tool of administrative influence that ensures the guarantee of national security. Financial monitoring, as one such tool, is aimed at preventing the implementation of the largest scale transactions with financial resources, transactions on the legalization of proceeds from crime.

Attention is drawn to the term "perfect business reputation" as a mandatory element of the qualification requirements for persons who may be appointed to the position of responsible for financial monitoring. It is argued that at the legislative and theoretical levels, legal status is seen as a set of structural elements that determine its content. The content of the legal status is additionally attributed to the structural elements of freedom, legitimate interests and tort.

Key words: *legal status, state financial monitoring, responsible employee of the entity of primary financial monitoring, subjects of state financial monitoring.*

Постановка проблеми. На систему органів виконавчої влади покладаються обов'язки із вирішення та втілення положень, стратегій, приведення в життя нормативних актів, здійснення контролю та нагляду за реалізацію законів. Ефективність втілення покладених функцій на органи виконавчої влади залежить не тільки від наявності достатніх положень, а й від визначеності місця кожного суб'єкта. Діяльність даних суб'єктів пред'являє до їх представників особливі вимоги – кваліфікації і навички під час здійснення професійних компетенцій, певним чином відрізняючи від інших сфер суспільних відносин. Фінансовий моніторинг, як один із таких інструментів, спрямований на унеможливлення реалізації наймасштабніших за обсягами операцій з фінансовими ресурсами, тобто операцій щодо легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом. Варто зазначити, що в цьому аспекті необхідно визначити правовий статус відповідального працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням правового статусу фінансового моніторингу в Україні присвячені наукові праці В.Т. Білоуса, С.А. Буткевича, С.В. Васильчака, І.М. Гаєвського, В.А. Журавля, О.Г. Комісарова, О.Є. Користіна, В.Л. Кротюка, В.А. Некрасова, В.М. Поповича, О.Ю. Скрипки, С.В. Сімов'яна, А.О. Собакарь, В.А. Тимошенка, О.Ю. Фещенка та інших. На жаль, нині немає доволі чіткого підходу до критерію розуміння дефініції правового статусу відповідального працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Метою статті є обґрунтування та аналіз нормативних актів, визначення ролі і місця відповідального працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу України щодо особливостей та структурних елементів.

Виклад основного матеріалу. Згідно з частиною 1 статті 5 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 14 жовтня 2014 року № 1702-VII [1] система фінансового моніторингу складається з двох рівнів – первинного та державного. Пункт 1 статті 6 Закону України визначає, що суб'єкт первинного фінансового моніторингу з урахуванням вимог законодавства, нормативно-правових актів Спеціально уповноваженого органу та інших суб'єктів державного фінансового моніторингу встановлює правила, розробляє програми проведення фінансового моніторингу та призначає працівника, відповідального за його проведення, крім спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу [1].

У законодавчому полі визначено, що у суб'єктів первинного фінансового моніторингу можуть створюватися або посада відповідального працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу, або, за необхідності, цілий відділ, зважаючи на розміри фінансової установи, яка має здійснювати фінансовий моніторинг.

Перша вимога, що стосується правового статусу відповідального працівника, визначає його керівну роль у суб'єктів первинного фінансового моніторингу – він призначається за посадою на рівні керівництва. Така вимога національного законодавства зумовлюється міжнародним стандартом, а саме 18-ю Рекомендацією FATF, яка разом із Методологією її оцінки передбачає, що суб'єкти первинного фінансового моніторингу повинні бути зобов'язані впроваджувати програми з протидії відмиванню коштів та фінансування тероризму, які стосуються ризиків та розміру діяльності та які включають заходи щодо виконання вимог на рівні керівництва (в тому числі призначення відповідального працівника на рівні керівництва) [2].

FATF змусила нас поставити «по один бік барикади» тих, хто традиційно стояв в Україні по різні боки, а саме: регуляторів та учасників ринків. Фактично, законодавчі та нормативні акти, розроблені на вимогу FATF та інших міжнародних фінансових організацій, вперше перевели в практичну площину питання про доброчесність фінансового бізнесу в нашій країні. Дозволю собі навіть висловити припущення, що внаслідок впровадження принципів FATF в Україні з'явиться, нарешті, реальне підґрунтя для появи справжніх саморегулівних організацій (СРО), адже досі ці об'єднання є не більш ніж лобістськими асоціаціями, налаштованими на «боротьбу з владою» [3].

Деякі особливості статусу цієї особи визначено й у Положенні про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками ринку цінних паперів, затвердженому Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 19.07.2012 № 995 [4]. Зокрема, у ньому уточнено процедуру призначення цієї особи на посаду та її звільнення з посади, заміщення особи, документального оформлення результатів відбору кандидата, наголошено на необхідності перевірки бездоганної ділової репутації кандидата на посаду, а також необхідності професійної підготовки відповідального працівника [5].

Бездоганна ділова репутація (пункт 2 частини першої статті 1 Закону) визначається сукупністю підтвердженої інформації про відповідального працівника, що дає можливість зробити висновок про відповідальність її діяльності вимогам законодавства, а також про відсутність судимості, яка не знята або не погашена в установленому законом порядку.

У ході перевірки бездоганної ділової репутації слід враховувати не лише інформацію про відсутність судимості, а й оцінювати такі якості кандидата, як чесність, добропорядність, відданість. У зв'язку із цим пропонується використовувати (за згодою кандидата) психологічні методики оцінювання особистості, а також можливості поліграфічної апаратури. Також встановленню наявності цього критерію сприятиме вивчення документів, що надаються претендентом, підтримання зв'язків із його колишніми роботодавцями, спілкування із фахівцями, що мали службові взаємовідносини з кандидатом.

Нормативними актами Держфінмоніторингу України деталізовано положення основного антилегалізаційного закону. Зокрема, встановлено кваліфікаційні вимоги до працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу (крім банків), відповідального за проведення фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму [6]. Так, відповідальний працівник очолює та координує внутрішню систему запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму суб'єкта первинного фінансового моніторингу. Він призначається за посадою на рівні керівництва суб'єкта первинного фінансового моніторингу, а також повинен знати законодавство України та міжнародні стандарти у сфері запобі-

гання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму та володіти навичками щодо застосовування в практичній діяльності:

– правил проведення внутрішнього фінансового моніторингу та програм його здійснення;

– порядку виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, мати відношення та/або призначатися для фінансування тероризму;

– порядку ідентифікації осіб, що здійснюють фінансові операції, та отримання і зберігання документів, що стосуються ідентифікації осіб, та документації про здійснення фінансової операції;

– порядку реєстрації суб'єктом первинного фінансового моніторингу фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;

– порядку зупинення фінансових операцій;

– порядку подання Держфінмоніторингу України інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу або стали об'єктом фінансового моніторингу, та сприяння суб'єктам державного фінансового моніторингу у проведенні аналізу таких фінансових операцій;

– порядку підготовки персоналу суб'єкта первинного фінансового моніторингу з метою виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;

– критеріїв оцінки ризику проведення операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, чи фінансуванням тероризму;

– порядку повідомлення правоохоронних органів про фінансові операції, щодо яких є або має бути підозра, що вони пов'язані, мають відношення або призначені для фінансування терористичної діяльності, терористичних актів чи терористичних організацій;

– вимог щодо запобігання розголошенню інформації, яка надається Держфінмоніторингу України, іншої інформації з питань фінансового моніторингу, у тому числі про факт її подання;

– інших вимог, що покладаються на суб'єкта первинного фінансового моніторингу відповідно до законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму.

Гаєвський І.М. стверджує, що відповідальний працівник є ключовою фігурою в суб'єкті первинного фінансового моніторингу, що у співпраці із керівником координує антилегалізаційні заходи на рівні суб'єкта [7, с. 162].

О.Г. Комісаров, О.Ю. Скрипка, А.О. Собакарь, приділяючи увагу зазначеній темі, наголошують, що слід розкрити термін «бездоганна ділова репутація» як обов'язковий елемент кваліфікаційних вимог до осіб, які можуть бути призначеними на посаду відповідального за проведення фінансового моніторингу [8].

Як зазначає професор А.М. Колодій, правовий статус формують норми матеріального права, де встановлюються права й обов'язки учасників правовідносин [9, с. 169]. Наведене дає змогу стверджувати, що на законодавчому та теоретичному рівнях правовий статус розглядається як сукупність структурних елементів, які й визначають його зміст. На нашу думку, теоретичне та практичне розуміння правового статусу можна розглядати з різних сторін. Одні вчені-адміністративісти відносять до структури правового статусу суб'єктивні права й обов'язки суб'єкта права [10], інші додатково виокремлюють правосуб'єктність (правоздатність і дієздатність) [11]. Ми поділяємо думку перших щодо широкого розуміння змісту правового статусу та додатково відносимо до його структурних елементів свободи, законні інтереси й деліктну здатність. Однак правовий статус фізичних, юридичних осіб і суб'єктів владних повноважень є різним за своєю природою та може змінюватись залежно від правовідносин, у яких суб'єкт права виступає стороною [12].

Звичайно, без системи фінансового моніторингу важко уявити стабільний, динамічний, цивілізований розвиток ринку фінансових послуг, однак є певні недоліки, які створює

така система для учасників такого ринку. Зокрема, з позиції суб'єктів первісного фінансового моніторингу, організація системи фінансового моніторингу вимагає додаткових фінансових витрат: оплата праці відповідальної особи (якщо йдеться про фінансові установи, наприклад, комерційні банки, страхові компанії), організація її робочого місця, впровадження механізмів фінансового моніторингу у функціонування інформаційних систем, що діють у межах окремих установ, підприємств, організацій. Загалом така система є ще однією, додатковою умовою здійснення державного контролю за функціонуванням означених установ, що збільшує тиск на їх діяльність у системі існування значної кількості перевіряючих та контролюючих органів. Також негативним елементом існування системи фінансового моніторингу, насамперед для фінансових установ, що надають депозитні послуги, є перешкоди щодо залучення значних сум фінансових ресурсів для здійснення активних операцій, які дозволяють отримати прибуток. Наприклад, залучення одного депозиту на значну суму дозволяє працівникам банківської установи швидше виконати поставлений план, фінансовій установі в цілому меншими витратами формувати капітал банку. Проте у таких випадках, не порушуючи чинне законодавство, така установа має перевірити джерело походження коштів, у разі виявлення порушень повідомити про це державні органи влади і не має право їх залучати до своєї діяльності. У такому випадку ця установа може і втратити фінансово спроможного клієнта, і не отримати коштів. Саме тому досить часто банківські працівники намагаються обійти норми чинного законодавства, пропонуючи легальні механізми залучення фінансових ресурсів до національної економіки [13, с. 53–54].

У 2018 році кількість повідомлень про фінансові операції, що були отримані та взяті на облік Держфінмоніторингом від небанківських установ в електронному вигляді, збільшилась порівняно з 2017 роком на 35,55% та складає 99,72% від загальної кількості повідомлень, взятих на облік Держфінмоніторингом від зазначеної категорії СПФМ. Серед небанківських установ найбільш активними у поданні повідомлень є професійні учасники фондового ринку. Питома вага таких повідомлень у загальному обсязі взятих на облік повідомлень про фінансові операції, що надійшли до Держфінмоніторингу від небанківського сектору склала 46,65% [4, с. 20].

Слід відмітити, що у 2018 році Держфінмоніторингом взято на облік 9 969 792 повідомлень про фінансові операції, що на 24,4% більше, ніж у 2017 році [14, с. 20].

Динаміка отриманих повідомлень в розрізі суб'єктів первинного фінансового моніторингу показує, що Найбільш активними в системі звітування, в розрізі СПФМ, є банківські установи, які надсилають більшість повідомлень про операції, що підлягають фінансовому моніторингу. Протягом 2018 року від банківських установ взято на облік 99,02% від загальної кількості повідомлень про фінансові операції (рис. 1).

Своєю чергою державний фінансовий моніторинг визначається як сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами державного фінансового моніторингу, спрямованих на виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Отже, враховуючи те, що система фінансового моніторингу покликана бути одним із регуляторів економічної безпеки України, фінансовий моніторинг слід розглядати не тільки в контексті заходів відповідних суб'єктів, а й як інструмент адміністративного впливу, який забезпечує гарантування національної безпеки.

Національний банк України в результаті перевірок банків з питань фінансового моніторингу в червні 2018 року оштрафував «Банк інвестицій та заощаджень» на 5 мільйонів гривень за здійснення ризикової діяльності. Нацбанк дав банку письмове попередження за надання недостовірної звітності, недоліки внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу; порушення вимог щодо ідентифікації клієнтів, неналежне управління ризиками

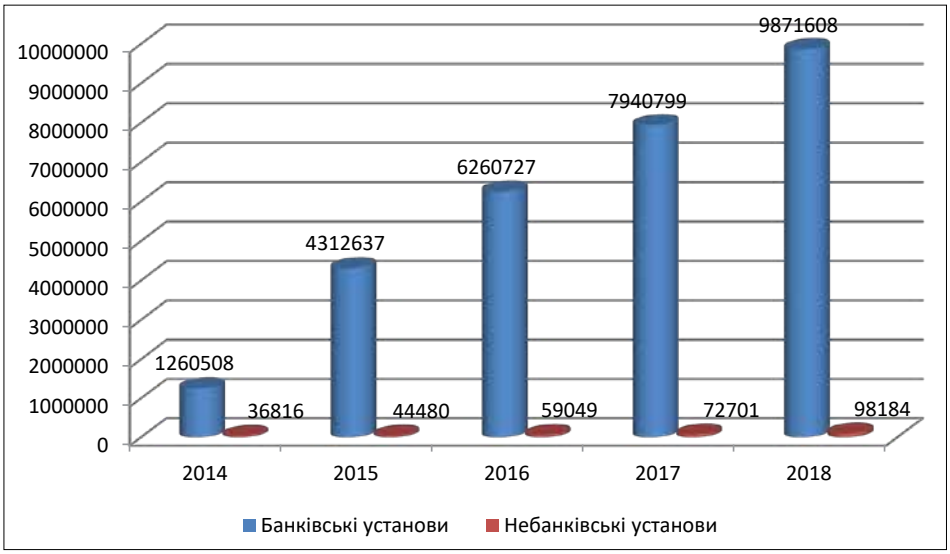

Рис. 1. Динаміка отриманих повідомлень в розрізі суб'єктів первинного фінансового моніторингу
Джерело: побудовано авторами на основі даних [14]

та несвоєчасне повідомлення відповідальному працівнику банку про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу. Крім того, регулятор зажадав заміни голови правління банку та відповідального за фінансовий моніторинг працівника [15].

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвиток у цьому напрямі. Отже, у межах статті розглянуто правовий статус відповідального працівника насамперед в забезпеченні безперервності процесу фінансового моніторингу і дотримання установою усіх вимог законодавства з запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. Встановлено статусно-рольову структуру відповідального працівника – суб'єкта первинного фінансового моніторингу, що ґрунтується на відносинах: фінансова установа – відповідальний працівник – клієнт. Порушене питання вказує на те, що фінансова установа не може вплинути на потенційного клієнта інакше, аніж відмовитися від здійснення фінансової операції. Отже, уся система в масштабах країни має діяти бездоганно, оскільки клієнт, якому відмовлено в одній компанії, не повинен мати можливості здійснити таку фінансову операцію в іншій.

Список використаних джерел:

1. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 14 жовтня 2014 року № 1702-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014, № 50-51, ст.2057. Дата оновлення 24.11.2018.

2. Міжнародні стандарти з протидії відмиванню доходів та фінансуванню тероризму і розповсюдженню зброї масового знищення. URL: http://www.sdfm.gov.ua/content/file/Site_docs/2012/22.03.2012/1.pdf.

3. Головко А.Т. Фінансовий моніторинг для небанківських фінансових установ. URL:https://forinsurer.com/public/04/06/03/1251.

4. Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками ринку цінних паперів : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17.03.2016 № 309. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0551-16.

5. Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство інфраструктури України Наказ міністерства інфраструктури України 01.04.2013 № 199. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0650-13/ed20130401/print.

6. Про внесення змін до Вимог до кваліфікації працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу, відповідального за проведення фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму : Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України від 15 жовт. 2009 р. № 147. *Офіційний вісник України*. 2009. № 101. Ст. 3559.

7. Гаєвський І.М. Координація антилегалізаційних заходів на рівні суб'єкта первинного фінансового моніторингу. *Публічне право.* 2015. № 3 (19). С. 157–163.

8. Комісаров О.Г., Скрипка О.Ю., Собакарь А.О. Первинний фінансовий моніторинг у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму : монографія. Дніпропетровськ, 2015. 184 с.

9. Колодій А.М., Олійник А.Ю. Права людини і громадянина в Україні : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2003. 336 с.

10. Харитонова О.І. Адміністративно-правові відносини: концептуальні засади та правова природа : дис. … докт. юрид. наук : 12.00.07. Одеська нац. юрид. академія, 2004. 435 с.

11. Великий енциклопедичний юридичний словник / за ред. Ю.С. Шемшученка. Київ : Юридична думка, 2007. 992 с.

12. Чумак О.О. Адміністративно-правовий статус державного виконавця. *Публічне право.* 2013. № 1. С. 107–113.

13. Дубина М.В. Роль системи фінансового моніторингу у розвитку ринку фінансових послуг. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу.* 2015. Вип. 3 (33). С. 44–57.

14. Звіт Державної служби фінансового моніторингу України за 2018 рік URL: http://www.sdfm.gov.ua/content/file/Site_docs/2019/20190411/zvit_2018_ukr.pdf. (дата звернення 03.07.2019).

15. Детальніше читайте на УНІАН: URL: https://www.unian.ua/economics/finance/10168181-nbu-oshtrafuvav-bank-investiciy-ta-zaoshchadzhen-za-rizikovu-diyalnist.html (дата звернення 23.07.2019).